

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/366

Karar No : 1980/537

ÖZET : Milli Güvenlik Konseyi 7 Sayılı Kararı'

4.maddesi kapsamına giren,sıkıyönetim ilanına den olan olaylara ilişkin bulunan,sıkıyönetim edilen yerlerde işlenip,sıkıyönetim askeri mahmelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantıdan öte şahsi irtibat bulunan davaların Askeri Yargı yerinde görülme gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Osman Yeşil

O L A Y : 1- 1971 yılı Mayıs ayında Almanya'da teksir edilerek 1977 yılında Türkiye'de dağıtılan,tercüme edeni tesbit edilemeyen ve sanık tarafından bastırılıp yayınlanan Yar Yayınlarından "Batı Avrupa'da Silahlı Mücadele" isimli kitabta;komünizm propagandası yapıldığı ve halkın suç işlemeye teşvik ve tahrik edildiği iddiasıyla İstanbul C.Savcılığı nca,sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6.,173/3.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi;3.10.1979 gününde,1978/40-1979/275 sayı ile:Anayasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü,4/16 sayılı kararında,sıkıyönetim ilan sebebiyle bu gibi davalara bakmanın Ceza Mahkemelerinin görevi dışında olduğunun belirtilmesine göre,davada mahkemenin görevsizliğine karar vermiştir.

2-Sanığın sahibi olduğu Yar Yayınevi tarafından 3.8.1978 gününde bastırılıp satılan ve çevireni belirsiz"İran'da Silahlı Mücadele" isimli kitapta Marksist,Leninist iktidar hareketlerinin silahlı mücadele ile yürütülmesi bakımından her yer için kabili tatbik yolları usuller belirtilerek,telkin edilip Türkiye'de bu usullerin propagandasının yapılmasını temin amacı güdüldüğü ve komünizm propagandası yapıldığı iddiasıyla eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6.,173/3.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C.Savcılığı nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi,12.9.1979 gününde,1978/472-1979/290 sayı ile:yukarıda belirtilen karardaki gerekçeyle görevsizlik kararı vermiştir.

3-Yine,sanığın sahibi olduğu Yar Yayınevi tarafından yayınlanan ve Özgün adı "Biri gatte Rosse"olan ve 17.11.1978 tarihinde satışa sunulan (komünizm için silahlı mücadelede k zıl tuğuylar) isimli kitabta komünizm propagandası yapıldığı ve halkın suç işlemeye teşvik tahrik edildiği iddiaları ile İstanbul C.Savcılığı tarafından sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 146. ve 311.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi,26.9.1979 gününde,1979/64-345 sayı ile:Yukarıda belirtilen görevsizlik kararında yer alan gerekçelerle görevsizlik kararı vermiştir.

.../...

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, yukarıda söz konusu olan ve İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görevsizlik kararı verilen üç ayrı kamu davası birleştirilerek 15.8.1980 gününde, 1980/542 sayılı ile: anıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına yol açan eylemlerle bağlantısının bulunmadığı, bu durumda 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi ki koşulların gerçekleşmediği, davaya bakma görevinin Ağır Ceza Mahkemesi'ne ait olduğu kanaatine vararak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolunğu, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yapıldığı 22.12.1980 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp şünlüldü:

Olay kısmında oluş biçimi açıklanan ve sanığa atılı suçlar, cumhuriyeti, vatan ve milletinin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliğini tehlikeye düşüren ve temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını oluşturduğundan, bu suçların Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği, böylece sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıkça ortadadır. Gerçi davaya konu olan suçlardan ilk ikisi, 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/a maddesinde belirlenen ve sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önceki bir tarihte, yani 1977 ve 3.8.1978 tarihlerinde işlenmiş ise de, 17.11.1978 tarihinde işlenen suç, sıkıyönetim ilanından önceki üç ay içinde işlendiğinden ve sıkıyönetim askeri mahkemesince 1977 ve 3.8.1978 tarihlerinde işlenen suçlarla ilgili davalar, 17.11.1978 de işlenen bu suçla ilgili dava ile genel ve ortak amaç içinde bağlantıdan öte şahsi irtibat nedeniyle birleştirildiğinden her üç suça ilişkin davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/a ve 13/b maddesi hükmü uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi tarafından yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

.../...

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine, 22.12.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

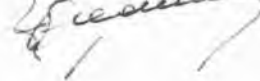
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özatural

Üye

~~İsmail Oğuz~~

Üye

Şeref Polungüç

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

m

G/T.